

De 'Lukas' nu van Prins

Gerard Bal (links) en Alexander Prins.
FOTO REMCO ZWINKELS

NAALDWIJK

Als Bachminnend Nederland naar de Matthäus Passion luistert, klinkt in Naaldwijk de Lukas Passion. Met dank aan Gerard Bal. Binnenkort geeft de dirigent het stokje over aan Alexander Prins.

RIEN VAN DEN ANKER

De 71-jarige dirigent Gerard Bal neemt afscheid van 'zijn Lukas'. De traditionele uitvoering van de mogelijk minst bekende Bachpassion is dit jaar in handen van de 43-jarige Alexander Prins. „Ik vind dat ik, na zoveel keren het werk te hebben uitgevoerd, muzikaal en creatief weinig vernieuwends meer heb toe te voegen. Daarnaast wordt het fysiek steeds zwaarder,” aldus Bal. „Maar, belangrijker, ik wil dat de Lukas-traditie blijft bestaan. En een nieuwe dirigent zal die traditie weer levendig maken.”

Wie in Westland Lukas Passion zegt, zegt Gerard Bal. De organist van de Naaldwijkse Oude Kerk is dé man die van de 'Lukas' in Westland een unieke traditie heeft gemaakt. Saillant omdat dat de enige passie van Johann Sebastian Bach is, waarvan nog immer wordt betwijfeld of hij wel echt door hem is gecomponeerd. „Maar wij zijn er inmiddels van overtuigd dat hij hem in zijn stijl speelklaar heeft gemaakt.” zeggen beide Bachkenners.

Sceptisch

De eerste Westlandse Lukas dateert van 1951, ver vóór Bal. Een uitvoering gezongen door het Naaldwijkse koor De Harmonie. Met, zoals dat in Bachs tijd gebruikelijk was, een overdenking van een dominee (Geert Scheper). Toen Bal in 1968 als organist in Naaldwijk kwam, was hij enigszins sceptisch om aan de 'onechte' Lukas mee te werken; hij deed het toch, op het orgel. De traditie stopte in 1974: er was geen belangstelling meer voor.

De revival kwam in 1998 toen Naaldwijk zijn 800-jarig bestaan vierde en een projectkoor van tachtig personen nog één keer de Lukas wilde doen. In 2000 (Bachs 250ste sterfjaar) begon een nieuwe traditie. Met Bal als dirigent op de bok.

Alexander Prins kende natuurlijk de Lukas Passion, maar heeft nooit een Westlandse uitvoering bijgewoond. „Ik moest steeds elders zelf dirigeren.” Bijzonder is dat de jonge opvolger niet alleen geraakt is door de muziek, maar juist ook door de tekstuele inhoud. „In vergelijking met de Matthäus en de Johannes worden er drie tot vier keer zoveel koralen gezongen. Volgens sommigen is de Lukas eenvoudiger van klankidoom, maar het is ook een overrompelend werk.”

Prins is dirigent en organist van de protestantse kerk in Honselersdijk, heeft koren in Rotterdam en Brabant en geeft orgel- en pianolessen aan zo'n 60 leerlingen. Voor Prins is het eer en een uitdaging om de Lukas Passion over te nemen.

Er zal ongetwijfeld verschil zijn in zijn uitvoering, zo weten beiden. Bij Bal kreeg vooral het klankidoom veel aandacht, Prins zal de relatie tussen woord en toon meer benadrukken. „En zo hoort het ook, elke nieuwe dirigent laat Bach weer op een andere wijze klinken.”

De Lukas Passion wordt op woensdag 23 maart om 20.00 uur uitgevoerd in de Oude Kerk in Naaldwijk.